

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2530/2022
09.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића, Мирјане Андријашевић, Драгане Миросављевић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Јовановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство здравља РС, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Лесковцу, ради исплате потраживања, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2108/22 од 10.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 09.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2108/22 од 10.05.2022. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2108/22 од 10.05.2022. године и пресуда Основног суда у Врању П1 608/2022 од 24.02.2022. године, тако што **СЕ ОБАВЕЗУЈЕ** тужена Република Србија, Министарство здравља РС, да исплати тужиоцу АА на име потраживања која има према Здравственом центру у Врању по решењу Основног суда у Врању ИИ 664/2018 од 06.03.2018. године на име дуга због неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада за период од марта месеца 2014. године до новембра месеца 2014. године, и то:
за месец март 2014. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 30.04.2014. године до коначне исплате,
за месец април 2014. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 31.05.2014. године до коначне исплате,
за месец мај 2014. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 30.06.2014. године до коначне исплате,
за месец јун 2014. године износ од 1.450,00 динара са законском затезном каматом од 31.07.2014. године до коначне исплате, з
а месец јул 2014. године износ од 1.600,00 динара са законском затезном каматом од 31.08.2014. године до коначне исплате,
за месец септембар 2014. године износ од 1.600,00 динара са законском затезном каматом од 31.10.2014. године до коначне исплате,
за месец октобар 2014. године износ од 1.600,00 динара са законском затезном каматом од 30.11.2014. године до коначне исплате,

за месец новембар 2014. године износ од 1.600,00 динара са законском затезном каматом од 31.12.2014. године до коначне исплате, на име трошкова парничног поступка у предмету Основног суда у Врању П1 528/17 износ од 17.082,00 динара са законском затезном каматом на износ од 13.500,00 динара почев од 03.11.2017. године до коначне исплате и на име трошкова извршног поступка у предмету Основног суда у Врању ИИ 664/18 износ од 6.796,00 динара и ОДБИЈА захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 19.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да на име трошкова поступка исплати тужиоцу износ од 95.716,00 динара у року од 15 дана од пријема ове пресуде са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2108/22 од 10.05.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Врању П1 608/2021 од 24.02.2022. године којом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име потраживања које има према Здравственом центру у Врању по решењу Основног суда у Врању ИИ 664/18 од 06.03.2018. године исплати износе ближе означене у изреци пресуде са законском затезном каматом по месечном доспећу до исплате, као и да му на име трошкова парничног поступка у предмету П1 528/2017 исплати износ од 17.082,00 динара са законском затезном каматом на износ од 13.500,00 динара почев од 03.11.2017. године коначне исплате и на име трошкова извршног поступка у предмету ИИ 664/2018 у износ од 6.796,00 динара и којом је обавезан тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 19.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавио ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

По оцени Врховног касационог суда, у овом спору потребно је дозволити одлучивање о посебној ревизији, јер приложене одлуке ревизијског суда у истим или битно истоветним чињенично-правним споровима потврђују неуједначену судску праксу.

Из тог разлога, на основу члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20, у даљем тексту ЗПП), одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању произлази да је тужилац био у радном односу у Здравственом центру Врање, који му, као послодавац, није исплатио трошкове превоза за долазак и одлазак са рада за период од марта 2014. године до новембра 2014. године, што је утврђено на основу поравнања које је закључено пред Основним судом у Врању 02.10.2017. године у предмету П1 528/2017. Након тога тужилац је поднео предлог за извршење на основу које је донето решење о извршењу ИИ 664/2018 од 06.03.2018. године, којим је одређено извршење на новчаним средствима извршног дужника Здравственог центра Врање. Донето решење о извршењу спроводи јавни извршитељ Александар Николић у предмету ИИ 431/2018. Током поступка је такође утврђено да решење о извршењу и закључак јавног извршитеља о спровођењу извршења, по достављању Народној банци Србије, Организацији за принудну наплату није спроведено у року од 15 дана. Дана 12.08.2019. године извршни поверилац се преко пуномоћника обратио јавном извршитељу са захтевом за промену средстава и предмета извршења, тако да се извршење има спровести на новчаном потраживању извршног дужника, те да се наложи дужниковим дужницима да потраживање исплате на рачун извршитеља Александра Николића и да се забрани дужниковим дужницима да располажу новчаним средствима све до коначног намирења извршног повериоца. Друге радње након тога нису предузимане. Тужилац наведено потраживање према извршном дужнику није намирио. Током поступка утврђено је да је рачун Здравственог центра Врање од 14.04.2016. године непрекидно у блокади 1797 дана. Оснивач Здравственог центра Врање је Република Србија – Министарство здравља и финансира се из различитих извора, и то претежно из уступљених јавних прихода тј. из средстава добијених од стране Републичког фонда за здравствено осигурање - Филијале у Врању .

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да у овом случају нема места примени члана 14. став 3. Закона о стечају и обавези тужене државе (оснивача Здравственог центра Врање) на исплату тужиоцевог новчаног потраживања. По становишту судова, извршни поступак против извршног дужника Здравственог центра Врање још увек је у току, а из доказа које је тужилац предложио није несумњиво да не постоји могућност наплате њеног новчаног потраживања у извршном поступку.

Изложено правно становиште нижестепених судова није правилно.

Одредбом члана 14. став 1. Закона о стечају („Службени гласник РС“ број 104/2009... 95/2018), поред осталог, прописано је да се стечајни поступак не спроводи ни према правним лицима чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, а која се искључиво или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе или из републичког буџета, односно буџета аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Према ставу 3. наведене одредбе, за обавезе правног лица над којим се у складу са ставом 1. тог члана не спроводи стечајни поступак, солидарно одговарају њихови оснивачи.

Поштујући ову законску одредбу, код утврђене чињенице да тужилац своје новчано потраживање не може наплатити, јер се извршни дужник налази у непрекидној блокади од 14.04.2016. године и да се над њим не може спровести поступак стечаја, тужена солидарно одговара за дугове извршног дужника чији је

оснивач и који се претежно финансира кроз уступљене јавне приходе из Републичког фонда за здравствено осигурање. Дакле, солидарна одговорност тужене за обавезе Здравственог центра у Врању, чији је оснивач, постоји на основу цитиране одредбе Закона о стечају у случају када су испуњени материјално-правни услови за отварање стечајног поступка, што је и трајнија неспособност дужника за плаћање. Због тога су нижестепени судови погрешно применили материјално право када су закључили да је услов за одговорност тужене окончање извршног поступка, односно његова обуустава из разлога предвиђених чланом 129. став 1. тачке 6. и 7. Закона о извршењу и обезбеђењу.

Следствено изложеном, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка, садржана у трећем ставу изреке, донета је на основу члана 165. став 2. у вези са члановима 153. став 1. и 154. став 1. ЗПП. Тужиоцу су досуђени трошкови поступка за састав тужбе у износу од 9.000,00 динара, два одржана рочишта по 10.500,00 динара и једно неодржано рочиште од 6.000,00 динара, трошкови вештачења 7.000,00 динара, састав жалбе у износу од 18.000,00 динара и ревизије у износу од 18.000,00 динара; трошкови судске таксе за тужбу, жалбу и другостепену одлуку по 2.388,00 динара, трошкови ревизије и одлуке по ревизији по 4.776,00 динара или све укупно 95.716,00 динара. Висина трошкова одређена је према вредности предмета спора, применом Адвокатске и Таксене тарифе. О траженој затезној камати на трошкове поступка, одлучено је применом члана 277. став 1. и члана 324. став 1. Закона о облигационим односима.

**Председник већа - судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**